

MĚSTO A KULTURA

Město je chápáno historicky jako hlavní nositel kultury určité země.

Má k tomu rovněž historické předpoklady v podobě koncentrace vzdělanějších vrstev obyvatelstva, vyplývajících ze soustředění vzdělávacích a kulturních středisek, z postupně se vyvíjející kulturní tradice a dalších příznivých složek života městského obyvatelstva. Město má ovšem také vyšší hladinu negativních charakteristik života, ať z hlediska životního prostředí nebo sociálních až kriminálních znaků života ve větších soustředěních lidí.

To vše nemá znamenat podhodnocování kulturních aktivit venkova, které přitom nemají uvedené příznivé podmínky jejího rozvoje.

Funkcí měst jako hlavních protagonistů kultury jednotlivých evropských zemí se bude zabývat i mezinárodní konference "Město a kultura", která se uskuteční 13. - 17. května 1998 ve Stockholmu. Kulturní funkce současných, ale zejména budoucích měst, se v různých evropských zemích různí podle míry urbanizace těchto zemí, podle historicky daných rozdílů ve vývoji měst a jejich zázemí, podle míry migrací mezi městy a ven-

kovem, podle hladiny dojížděky za prací nebo do škol z venkova do měst, podle odlišné vládní politiky podpory městské nebo periferní kultury a dalších atributů života obyvatel.

Konference má vyhodnotit současné rozdíly mezi městy a venkovem po stránce ekonomické, environmentální a kulturní. "Kulturou" se v programu konference nerozumí pouze úzká náplň tohoto pojmu. Je to širší pojem, navazující na pojem "civilizace", ale také "urbanizace", v nichž jsou obsaženy ostatní prvky života jedince, skupin a

celé společnosti. Konference má být i reakcí na dokument Evropské komise "Aktivita měst a Evropská unie", v němž se říká, že "Město není ve většině evropských zemí místem pro dobrou výchovu dětí, pro trávení volného času a pro sám život. Zmenšení úlohy města je zřejmě největším nebezpečím pro evropský model ekonomického rozvoje a rozvoje společnosti a mělo by se stát předmětem co nejširší debaty".

Uznává se, že jedinečnost kultury města by neměla být přeceňována. Je sice pravda, že jednotlivá města mají své jedinečné charakteristiky jako architekturu, kulturní dě-

dictví, jsou středisky umění, médií i kulturní praxe denního života, avšak to neznamená, že ostatní obce, městečka a jiná soustředění lidí zcela postrádají projevy kultury v užším nebo širším smyslu slova. Na konferenci se mají projednávat i otázky přiměřeného vývoje měst, charakterizovaného jako "udržitelný vývoj" ("sustainable development"), což je jakési novodobé zaklínadlo a nezbytná součást jakéhokoli materiálu či dokumentu o současném vývoji společnosti, města, vesnice, sídla, prostoru atd. I z toho důvodu se nabízí multidisciplinární projednání programu konference ať v plenárních zasedá-

ních nebo v pracovních skupinách. Očekává se účast 200 odborníků různých profesí od teoretiků po praktiky, od administrativních pracovníků až po spisovatele, lékaře, umělce, výzkumníky aj.

Konference "Města a kultura" má být jedním z dalších projektů zaměřených na život jedince i lidských kolektivit v různém zevním i sociálním prostředí. Dosavadní proces prohlubování rozdílů mezi městy a venkovskými obcemi by se měl zastavit a to na pozadí snah o vyrovnávání rozdílů i mezi regiony, aglomeracemi i dalšími formami osídlení.

Alois Andrlé